

JUDr. PAVEL BLAŽEK, Ph.D.
MINISTR SPRAVEDLNOSTI ČR

V Praze dne
Čj. **119/2012-OD-SPZ**

Nejvyšší soud ČR
Burešova 20
657 37 B r n o

obv. J. N. - stížnost pro porušení zákona

Příloha: tr. spis Okresního soudu v Olomouci sp. zn. 8 T 59/2005

Podle § 266 odst. 1, odst. 2 trestního řádu podávám ve prospěch obviněného J. N., nar. ..., trvale bytem ..., naposledy bytem ..., t.č. ve výkonu trestu odnětí svobody v ... v jiné trestní věci,

stížnost pro porušení zákona

proti výroku o trestu zákazu činnosti spočívající v zákazu podnikání v oboru zprostředkovatelská činnost z pravomocného rozsudku Okresního soudu v Olomouci ze dne 20.12.2005 č. j. 8 T 59/2005-239.

Rozsudkem Okresního soudu v Olomouci ze dne 20.12.2005 č. j. 8 T 59/2005-239 byl J. N. uznán vinným v bodě 1) a v bodech 2-4) dvěma trestnými činy podvodu podle § 250 odst. 1, 2 tr. zákona (zde i v dalším textu míněn zákon č. 140/1961 Sb., úč. do 31.12.2009), kterých se dopustil v roce 2003 a v listopadu r. 2004 způsobem uvedeným ve výrokové části tohoto rozsudku, přičemž mu byl uložen za tyto trestné činy a další trestnou činnost podle ust. § 250 odst. 3 za užití § 35 odst. 2 tr. zákona souhrnný nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání 4 let, pro jehož výkon byl zařazen do věznice s dozorem, a to za současného zrušení výroku o trestu z rozsudku téhož soudu ze dne 1.4.2005 sp. zn. 8 T 1/2002 jakož i všech dalších rozhodnutí na tento výrok obsahově navazujících, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Vedle trestu odnětí svobody byl obviněnému uložen rovněž podle § 49 odst. 1 a § 50 odst. 1 tr. zákona trest zákazu činnosti spočívající v zákazu podnikání v oboru zprostředkovatelská činnost.

Podle §§ 228 odst. 1 a 229 odst. 2 tr. řádu pak bylo soudem rozhodnuto o náhradě škody.

Vzhledem k tomu, že písemné vyhotovení tohoto rozsudku již nebylo možné obv. J.N. doručit, byl na něho v této trestní věci vydán soudem dne 14.2.2006 (viz čl. 247 tr. spisu)

příkaz k zatčení a poté, s ohledem na zjištění Policie ČR a Interpolu, že se obviněný má nacházet na blíže neurčeném místě v Irsku, vydal soud dne 17.10.2007 usnesení, jímž podle § 305 tr. řádu rozhodl o konání trestního řízení proti obviněnému v předmětné trestní věci jako proti uprchlému. Zároveň svým opatřením podle § 39 tr. řádu z důvodu uvedeného v § 36 odst. 1 písm. c) tr. řádu ustanovil J. N. obhájkyň JUDr. E. V., která podala proti výše citovanému rozsudku za obv. N. odvolání, které zaměřila do všech jeho výroků, tedy do výroku o vině, trestu i náhradě škody.

Podané odvolání projednal dne 28.2.2008 ve veřejném zasedání Krajský soud v Ostravě, pobočka v Olomouci, který o něm rozhodl svým usnesením pod sp. zn. 55 To 50/2008 tak, že z podnětu odvolání obviněného podle § 258 odst. 1 písm. b, d), odst. 2 tr. řádu napadený rozsudek zrušil ve výroku o trestu zákazu činnosti vysloveného podle § 49 odst. 1 a § 50 odst. 1 tr. zákona. Jinak zůstal napadený rozsudek nezměněn (viz č.l. 278 tr. spisu).

Své rozhodnutí odvolací soud odůvodnil mimo jiné tím, že z relevantních podkladů (protokolů) ověřil k námitce obviněného, že trest zákazu činnosti spočívající v zákazu podnikání v oboru zprostředkovatelská činnost bez stanovení jeho výměry byl nalézacím soudem i takto vyhlášen. Proto za situace, kdy odvolací soud přezkoumával napadený rozsudek soudu I. stupně toliko z podnětu obviněného, nezbylo nic jiného, než výrok o trestu zákazu činnosti vyslovený v napadeném rozsudku bez dalšího zrušit, neboť výrok o trestu zákazu činnosti, u kterého není stanovena jeho výměra v rámci trestní sazby je vadný, resp. zmatečný.

Celé řízení před odvolacím soudem bylo tedy vedeno vůči obv. J. N. již jako řízení proti uprchlému. Následně Okresní soud v Olomouci ve věci postupoval tak, že výkon uloženého trestu odnětí svobody J. N. nařídil a vydal též příkaz k dodání obviněného do výkonu trestu (viz č.l. 288 tr. spisu), který byl soudem opakovaně urgován. Poté, kdy soud ze zprávy vazební věznice v Praze 6 – Ruzyně (č.l. 298 tr. spisu verte), doručené mu dne 26.5.2010, zjistil, že obviněný J. N. nastoupil do výkonu trestu v jiné trestní věci, předvolal obviněného, jeho obhájce a státního zástupce na den 8.6.2010 k výslechu, přičemž obviněného řádně poučil o důvodu nutné obhajoby s tím, že si může zvolit obhájce jiného. Obviněný, který si jako obhájkyň zvolil JUDr. E. F., po doručení meritorních rozhodnutí soudů I. a II. stupně do protokolu založeného na č.l. 307 trestního spisu prohlásil, že žádá, aby se jednání konalo znovu s tím, že trvá na podaném odvolání proti rozsudku Okresního soudu v Olomouci ze dne 20.12.2005 č. j. 8 T 59/2005-239. Nato soud vyhlásil usnesení, jímž podle § 306a odst. 2 tr. řádu zrušil usnesení Krajského soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci, ze dne 28.2.2008 sp. zn. 55 To 50/2008 a následně věc dne 14.6.2010 předložil k novému provedení odvolacího řízení Krajskému soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci.

Ve svém dopisu ze dne 23.6.2010, doručeném odvolacímu soudu následujícího dne, obviněný prostřednictvím své obhájkyň upozorňuje na skutečnost, že daná trestní věc nebyla předmětem řízení o jeho vydání z ciziny, t.j. z Irska, a v přípisu ze dne 2.7.2010 soudu navrhuje, aby byl spis doplněn o písemné materiály irského justičního orgánu, týkající se vydávacího řízení jeho osoby v tr. věci Okresního soudu v Olomouci sp. zn. 2 T 206/2007, které ve spise chybějí. Proto si následně krajský soud vyžádal od Okresního soudu v Olomouci v tr. věci sp. zn. 2 T 206/2007 příslušné materiály, tedy kopii Evropského zatýkacího rozkazu a navazující listiny. Současně požádal Národní centrálu SIRENE o součinnost související s předáním obviněného a o spolupráci požádal rovněž národního člena českého zastoupení v Eurojustu při zprostředkování žádosti o souhlas se stíháním obv. J. N. pro jiné trestné činy spáchané před předáním než ty, pro něž byl předán, adresované příslušnému irskému justičnímu orgánu v Dublinu, který byl nakonec udělen, a to rozhodnutím vrchního soudu ze dne 26.1.2011 sp. zn. 2009 č.110 EXT (viz č.l. 621 tr. spisu) a krajskému soudu byla tato informace včetně kopie rozhodnutí vrchního soudu doručena dne 30.9.2011 (viz č.l. 618 tr. spisu).

Na základě těchto skutečností tedy již krajský soud mohl přistoupit k projednání odvolání obviněného v odvolacím řízení, přičemž veřejné zasedání nařídil na 2.11.2011. Před konáním veřejného zasedání avšak obdržel dne 27.10.2011 (viz č.l. 629 tr. spisu) obviněným J. N. ručně psané podání, v němž soudu sděluje, že odvolání proti rozsudku nalézacího soudu ze dne 20.12.2005 bere výslovně zpět a žádá, aby nebylo projednáváno, přitom žádost se stejným obsahem z téhož dne byla krajskému soudu doručena také od obhájkyne obviněného JUDr. F.. S ohledem na shora uvedené bylo nařízené veřejné zasedání odvoláno a zároveň bylo předsedou senátu Krajského soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci, usnesením ze dne 27.10.2011 č. j. 55 To 239/2010-638 podle § 250 odst. 4 tr. řádu vzato na vědomí zpětvzetí odvolání obviněného J. N., které podal proti rozsudku Okresního soudu v Olomouci ze dne 20.12.2005 č.j. 8 T 59/2005-239.

Rozsudek nalézacího soudu tedy nabyl právní moci dne 27.10.2011.

Pokud obviněný prostřednictvím své obhájkyne nyní ve svém podnětu ke stížnosti pro porušení zákona, na základě kterého byla věc z hlediska zachování zákonnosti přezkoumána, namítá, že Okresní soud v Olomouci v předmětné trestní věci pokračoval v řízení, ač tomu údajně bránila zákonná překážka, t. j. nerespektoval zásadu speciality, neboť irskou stranou byl na podkladě evropského zatýkacího rozkazu vydán do České republiky pro jinou trestní věc vedenou u téhož soudu pod sp. zn. 2 T 206/2007, a pakliže dospěl nalézací soud k názoru, že trestní stíhání proti osobě obviněného jako proti uprchlému bylo vedeno až v řízení před odvolacím soudem, příslušel proto postup podle ust. § 306a odst. 2 tr. řádu per analogiam soudu odvolacímu, je třeba k této argumentaci zdůraznit následující.

Z obsahu trestního spisu je zřejmé, že důkazní řízení před Okresním soudem v Olomouci jako soudem nalézacím ve věci sp. zn. 8 T 59/2005 bylo provedeno v hlavních líčeních, konaných ve dnech 16.11.2005 a 16.12.2005, přičemž v hlavním líčení konaném dne 20.12.2005 byl již jen vyhlášen rozsudek. Obviněný se zúčastnil hlavního líčení konaného dne 16.11.2005 (viz č.l. 220 a násl tr. spisu), přičemž po svém výsledku opakovaně prohlásil, že se hájit nechce, neboť se ke všem činům doznal a požádal, aby všechna hlavní líčení až do vyhlášení rozhodnutí ve věci proběhla v jeho nepřítomnosti a zároveň určil dvě adresy pro účely doručování. Proto další dokazování v hlavním líčení bylo konáno již v jeho nepřítomnosti v intencích § 202 odst. 2 tr. řádu. Vzhledem k tomu, že nebylo objektivně možné obviněnému doručit meritorní rozhodnutí ve věci, tedy rozsudek ze dne 20.12.2005, pátrání po jeho pobytu na podkladě příkazu k zatčení jeho osoby nebylo úspěšné, pouze bylo zjištěno, že se nachází na neznámém místě v Irsku, bylo teprve dne 17.10.2007 rozhodnuto o konání trestního řízení proti obviněnému v uvedené věci jako proti uprchlému. Pokud za této situace Okresní soud v Olomouci po výsledku obviněného dne 8.6.2010 postupem podle § 306a odst. 2 tr. řádu zrušil usnesení Krajského soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci, jako soudu odvolacího, ze dne 28.2.2008 sp. zn. 55 To 50/2008, nepochybil, neboť obviněný trval na podaném odvolání proti rozsudku Okresního soudu v Olomouci ze dne 20.12.2005 sp. zn. 8 T 59/2005, jak vyplývá z protokolu založeného ve spise na č. l. 307 verte spisu. Jestliže totiž proběhlo hlavní líčení před soudem prvního stupně standardním způsobem, tj. za přítomnosti obviněného (resp. za podmínek stanovených v ust. § 202 tr. řádu v jeho nepřítomnosti) a teprve v odvolacím řízení nastaly důvody pro konání řízení proti uprchlému, jak tomu je v nyní posuzované věci, je třeba konstatovat, že byť ustanovení § 306a odst. 2 tr. řádu s takovou situací nepočítá, z jeho dikce jednoznačně vyplývá, že i v takovém případě o návrhu obviněného rozhodne soud prvního stupně, který také rozhodnutí odvolacího soudu zruší (viz judikát Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 4 Tz 116/2008 a rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 371/2007). Namítaná vada spočívající v porušení zásady speciality pak byla podle mého názoru zhojena postupem Krajského soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci, který si pro provedení nového odvolacího řízení pod sp. zn. 55 To 239/2010 opatřil souhlas irské

strany s trestním stíháním J. N., jakožto předané osoby, pro další trestný čin spáchaný před jeho vydáním – viz shora.

V rámci přezkumného řízení však bylo zjištěno jiné pochybení v rozhodovací činnosti nalézacího soudu, který obv. J. N. ve svém rozsudku ze dne 20.12.2005 mimo jiné podle § 49 odst. 1 a § 50 odst. 1 tr. zákona uložil trest zákazu činnosti spočívající v zákazu podnikání v oboru zprostředkovatelská činnost, aniž by současně stanovil konkrétní výměru takto ukládaného trestu. Toto pochybení bylo původně napraveno v pořadí v prvním odvolacím řízení, kdy byl tento trest usnesením Krajského soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci, ze dne 28.2.2008 zrušen. Nicméně poté, kdy obviněný dne 8.6.2010 při svém výslechu před okresním soudem v předmětné trestní věci požádal o provedení nového odvolacího řízení a pak následně svým prohlášením ze dne 27.10.2011 vzal toto odvolání výslovně zpět, na což reagoval předseda senátu krajského soudu svým usnesením, jímž vzal zpětvzetí odvolání obviněným na vědomí, zůstalo za tohoto stavu zjištěné pochybení nalézacího soudu spočívající v uložení trestu zákazu činnosti bez konkrétní výměry nedotčeno a náprava je tak možná pouze podáním stížnosti pro porušení zákona, k němuž došlo v neprospěch obv. J. N.

Trest zákazu činnosti, který může být uložen podle zákona č. 140/1961 Sb., úč. do 31.12.2009, ve výměře nejméně na 1 rok a nejvýše na 10 let, patří k těm druhům trestu, které mají přímo zabránit v dalším páchání trestné činnosti, přičemž jeho smyslem je dočasně vyřadit pachatele z možnosti zastávat určité zaměstnání, povolání nebo funkce nebo vykonávat činnosti, k nimž je zapotřebí zvláštního povolení nebo jejichž výkon upravují zvláštní předpisy. Jedná se tedy o zamezení toho, aby pachatel mohl vykonávat tyto zvláštní aktivity, k nimž se vyžaduje určitá morální a odborná způsobilost a které zneužil nebo využil ke spáchání trestného činu nebo trestným činem projevil vážné pochybnosti o své způsobilosti k výkonu těchto činností. Konkrétní výměra trestu zákazu činnosti se řídí obecnými hledisky stanovenými pro výměru trestu (ust. § 31) s přihlédnutím k účelu trestu (§ 23). Obecná kritéria výměry trestu se při ukládání trestu zákazu činnosti musí uplatnit zejména v požadavku přiměřenosti trestu spáchanému trestnému činu. Soud musí zvažovat důsledky tohoto trestu a dbát na to, aby trest zákazu činnosti a jeho výměra, včetně rozsahu zakázané činnosti, byly v každém případě úměrné povaze a závažnosti spáchaného trestného činu, možnostem nápravy a osobním poměrům pachatele. Takto nalézací soud v posuzované věci však nepostupoval.

Proto **navrhují**, aby Nejvyšší soud České republiky:

1. podle § 268 odst. 2 tr. řádu vyslovil, že rozsudkem Okresního soudu v Olomouci ze dne 20.12.2005 č.j. 8 T 59/2005-239 byl ve výroku o trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu podnikání v oboru zprostředkovatelská činnost porušen zákon v ust. § 49 odst. 1, § 50 odst. 1 tr. zákona a v ust. § 23 a 31 téhož zákona, úč. do 31.12.2009, a to v neprospěch obviněného J. N. a
2. podle § 269 odst. 2 tr. řádu rozsudek Okresního soudu v Olomouci ze dne 20.12.2005 č. j. 8 T 59/2005-239 v napadené části zrušil a případně zrušil i všechna rozhodnutí na zrušenou část rozsudku obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.

Nejvyšší soud vyhověl dne 14.8.2012 pod sp. zn. [4 Tz 62/2012](#)